

Zpráva o činnosti Institutu evropské integrace NEWTON College, a. s. v roce 2009

Hlavní výzkumná činnost Institutu evropské integrace se v roce 2009 soustředila na řešení dvou projektů – projektu Národního programu výzkumu II č. 2D06028 **„Hodnocení postavení České republiky a její schopnosti rozpoznávat a prosazovat vlastní zájmy v evropské a světové ekonomice“** a nově získaného projektu z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky, reg. č. CZ.1.07/2.3.00/09.0128 s názvem **„Podpora šíření poznatků výzkumu evropské integrace“**. Nositelem obou projektů je NEWTON College a v jejím rámci Institut evropské integrace jako vědeckopedagogické pracoviště, jehož posláním je zkoumat problematiku integračních a globalizačních procesů v jejich vazbě na postavení České republiky v Evropské unii a mezinárodních ekonomických vztazích.

Pracovníci Institutu:

Řešitelský tým projektu NPV II č. 2D06028:

Ing. Ivana Dostálová (vědecký pracovník)
doc. Ing. Eva Klvačová, CSc. (vedoucí Institutu, řešitel projektu)
PhDr. Jiří Malý, Ph.D. (vědecký pracovník)
Ing. Karel Mráček, CSc. (vědecký pracovník)
Dr. Jana Sereghyová, DrSc. (vědecký pracovník)
Radka Šloufová (sekretářka)
Mgr. David Vondrák (vědecký pracovník)
Mgr. Ing. Petr Wawrosz (vědecký pracovník)
Ing. Karel Zeman, CSc. (vědecký pracovník)

Realizační tým projektu OP VK reg. č. CZ.1.07/2.3.00/09.0128:

Ing. Ivana Dostálová (lektor)
doc. Ing. Eva Klvačová, CSc. (manažer projektu a vědecký pracovník)
PhDr. Jiří Malý, Ph.D. (věcný manažer a vědecký pracovník)
Ing. Karel Mráček, CSc. (odborný pracovník)
Radka Šloufová (sekretářka)
Václav Votýpka (ICT technik)

Pokud jde o projekt Národního programu výzkumu II č. 2D06028 **„Hodnocení postavení České republiky a její schopnosti rozpoznávat a prosazovat vlastní zájmy v evropské a světové ekonomice“**, rok 2009 byl čtvrtým rokem řešení tohoto projektu. Současně byl druhým rokem naplňování dílčího cíle V002 „Zjistit, zda jsou české zájmy v EU dobře ošetřeny existencí unijního institucionálního rámce, identifikovat případné změny postavení ČR v mezinárodních ekonomických vztazích v procesu prohlubování evropské integrace“.

Naplňování uvedeného dílčího cíle projektu v roce 2009 probíhalo prostřednictvím následujících aktivit:

1. V. ročník konference Evropské fórum podnikání na téma „Příčiny, důsledky a řešení finanční a ekonomické krize“ (E. Klvačová, J. Malý, K. Mráček, P. Wawrosz, D. Vondrák, R. Šloufová)
2. Příčiny, důsledky a řešení finančních a ekonomických krizí (E. Klvačová)
3. Efekty pěti let východního rozšíření Evropské unie (E. Klvačová)
4. Porovnání přínosů a nákladů existence eura a národních měn ve světle světové finanční a ekonomické krize (J. Malý)
5. Možné makroekonomické důsledky různých forem státních zásahů na zmírnění ekonomické a finanční krize (J. Malý)
6. Konflikty zájmů při řešení ekonomické krize ve finančním a podnikovém sektoru v České republice (K. Mráček)
7. Financování klimaticko-energetického balíčku EU v podmínkách ekonomické krize z pohledu národních zájmů ČR (I. Dostálová)
8. Porovnání efektů uplatňování kohezní politiky EU u vybraných členských států (D. Vondrák)
9. Možnosti realizace sociálního modelu v EU v podmínkách ekonomické krize a souvislost se zájmy ČR (K. Zeman)
10. Úloha služeb ve vytváření specializačního profilu ekonomiky podporujícího realizaci základních zájmů ČR (K. Zeman)
11. Legislativa REACH a české národní zájmy (P. Wawrosz)
12. Obecné a zvláštní příčiny současné světové ekonomické krize, její důsledky a perspektivy řešení (zpracování monografie „Světová ekonomická krize: příčiny, projevy, perspektivy“ – E. Klvačová, K. Mráček, J. Malý, P. Wawrosz, J. Sereghyová)
13. Porovnání příčin a důsledků globální ekonomické krize v EU, USA a východní Asii, dopady na vybrané sektory ekonomik (J. Sereghyová)
14. Vliv globální ekonomické krize na skandinávský hospodářský model (I. Dostálová)
15. Možnosti předpovídání ekonomických krizí (J. Malý)
16. Regulace finančních trhů v EU z hlediska národních zájmů ČR a dalších členů EU (P. Wawrosz)
17. Načasování vstupu České republiky do eurozóny z hlediska zájmů dílčích zájmových skupin a ČR jako celku (E. Klvačová)

Organizačně nejnáročnější aktivitou projektu byla **konference Evropské fórum podnikání na téma „Příčiny, důsledky a řešení finanční a ekonomické krize“**. Konference se konala 23. září 2009 v prostorách Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a zúčastnilo se jí přibližně 90 osob. Konference pokračovala v tradici konferencí pořádaných soukromou vysokou školou NEWTON College, která je nositelkou projektu. Řešitelka projektu doc. Ing. Eva Klvačová, CSc. byla odbornou garantkou konference. Na konferenci vystoupili tři členové řešitelského týmu projektu – PhDr. Jiří Malý, PhD. s příspěvkem na téma „Euro versus národní měny v podmínkách světové finanční a ekonomické krize“, Ing. Karel Mráček, CSc. s přednáškou „Průběh a projevy krize ve finančním sektoru v EU a ČR“ a Mgr. Ing. Petr Wawrosz s příspěvkem „Postoje ČR a dalších členů EU k Larosièrově zprávě“. Další dva členové řešitelského týmu, Mgr. David Vondrák a Radka Šloufová, se na přípravě a realizaci konference podíleli organizačně. Evropské fórum podnikání přineslo účastníkům analytický a mnohorozměrný pohled na globální finanční a ekonomickou krizi. Představilo argumentaci ekonomických odborníků z akademické sféry i z praxe, národohospodářů i představitelů finančních institucí a podnikové nefinanční sféry. Vystupující analyzovali příčiny, projevy a možnosti řešení krize, porovnávali a rozebírali různé pohledy na státní zásahy při řešení

globální krize velkého rozsahu, na jejich míru, načasování a účinnost, na hloubku nových regulací finančních trhů, na nové směřování hospodářské politiky apod. Přednášející rovněž hodnotili důsledky krize a protikrizová opatření z pohledu různých zájmových skupin a také z pohledu zájmů různě velkých a různě významných ekonomik včetně ekonomiky české. O obsahu konference podrobně informuje sborník (Příčiny, důsledky a řešení finanční a ekonomické krize – Přepis příspěvků z V. konference Evropské fórum podnikání), nejvýznamnější příspěvky byly publikovány v časopise Scientia et Societas.

Další syntetizující aktivitou bylo **zpracování a vydání monografie „Světová ekonomická krize: příčiny, projevy, perspektivy“**. Monografie shrnuje nejdůležitější výsledky výzkumu v rámci projektu za rok 2009. Autorsky se na ní podílelo pět členů řešitelského týmu – E. Klvačová, K. Mráček, J. Malý, P. Wawrosz a J. Sereghyová. Monografii vydalo nakladatelství PROFESSIONAL PUBLISHING ve spolupráci s Institutem evropské integrace NEWTON College.

I v roce 2009 se řešitelský tým zaměřil na dosahování měřitelných a dokazatelných výsledků. Výstupem tohoto zaměření je vznik samostatné monografie na téma rozdílnosti zájmů různých zájmových skupin i zemí v období světové finanční a ekonomické krize, uspořádání odborné konference na téma příčiny, důsledky a řešení finanční a ekonomické krize a vydání sborníku z této konference, publikace **20 článků v recenzovaném společenskovědním časopise Scientia et Societas**, článku ve sborníku z mezinárodní konference a účast tří členů řešitelského týmu (E. Klvačové, K. Zemana a J. Sereghyové) na mezinárodních konferencích ve Varšavě a v Bruselu. Informace o řešitelském týmu projektu, popis projektu a jeho dosažené výsledky jsou uvedeny a průběžně aktualizovány na webových stránkách <http://www.inevi.eu>.

Pokud jde o projekt z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, reg. č. CZ.1.07/2.3.00/09.0128, s názvem **„Podpora šíření poznatků výzkumu evropské integrace“**, rok 2009 byl prvním rokem řešení tohoto projektu. Jeho cílem je šířit výsledky domácího i zahraničního výzkumu evropské integrace mezi pedagogy a studenty vysokých škol vzdělávajících budoucí ekonomy, manažery a soukromé podnikatele v Jihomoravském kraji a současně motivovat akademické pracovníky i studenty těchto škol k účasti na tomto výzkumu. Cíle je dosahováno prostřednictvím klíčových aktivit, jejichž jádrem je odborná a organizační příprava vědeckopopularizačního semináře na vybrané téma evropského integračního procesu. Pro každý seminář je předem zpracován podkladový materiál shrnující aktuální stav poznání k příslušnému tématu. Na uskutečněný seminář bezprostředně navazuje vydání souhrnné publikace, jejímž obsahem je přehled poznatků k dané problematice a přehled sporných otázek a nevyřešených problémů.

První vědeckopopularizační seminář v rámci uvedeného projektu se uskutečnil v Brně dne 13. listopadu 2009. Jeho tématem bylo **„Zvládání finančních krizí: evropský a americký model“** a v jeho rámci bylo proškolen 86 účastníků. Výkladový odborný text, který byl podkladem pro účastníky semináře, a přepis všech příspěvků a diskusí na semináři obsahuje **souhrnná publikace** z vědeckopopularizačního semináře s názvem **„Zvládání finančních krizí: evropský a americký model“**. Všechny prezentace přednášejících na semináři a další výsledky řešení projektu, popis projektu a informace o jeho realizačním týmu jsou zveřejněny na webových stránkách <http://www.eu-vyzkum.eu>.

Koordinace výzkumných činností uskutečňovaných v rámci projektů řešených pracovníky Institutu probíhala v roce 2009 podobně jako v předcházejících letech. Byla

založena na pravidelných kontrolních dnech, které se uskutečňovaly dvakrát měsíčně. Na těchto kontrolních dnech se ujasňovalo zaměření plánovaných aktivit, hodnotil se stav plnění prací na projektech a dosažené výsledky. Stejný způsob koordinace prací na projektech se předpokládá i v roce 2010.

Informace o Institutu evropské integrace, o řešených projektech, jejich řešitelských, respektive realizačních týmech a dosažených výsledcích jsou uvedeny a průběžně aktualizovány na webových stránkách <http://www.inevi.eu> a <http://www.eu-vyzkum.eu>.